

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕШЕНИЕ

ПО ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

№ 3-3/2025 г.

На основание чл. 94, ал. 1, т. 2 и т. 5, чл. 99, ал. 2 и ал. 3 от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС), чл. 19, ал. 1 и ал. 5 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* (Наредба за ОВОС) и във връзка с чл. 31, ал. 1 и ал. 4 от *Закона за биологичното разнообразие* (ЗБР) и чл. 39, ал. 12 и 13 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС),

ОДОБРЯВАМ

Осъществяването на инвестиционно предложение за **„Устойчиво адаптиране на националната електропреносна мрежа GREENABLER – трансформация на мрежа 220 kV към ниво на напрежение 400 kV“**

Възложител: „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, ЕИК 175201304

Седалище: гр. София 1618, Столична община, район Витоша, бул. „Цар Борис III“ № 201

Кратко описание на инвестиционното предложение:

Инвестиционното предложение (ИП) предвижда реконструкция на част от съществуващата електропреносна мрежа на Р. България от 220 kV към ниво на напрежение 400 kV и включва реконструкция на 12 броя електропроводи с обща дължина около 965 km, както и прилежащите им и функционално свързани подстанции – 14 броя.

Предвидени за реконструкция са електропроводи:

1. Въздушна линия (ВЛ) 220 kV „Вит“ от п/ст „Мизия“ до ст. № 251 с габарит за нова ВЛ 400 kV (п/ст „Мизия“), с обща дължина 37,968 km. Трасето на ВЛ минава през терени, попадащи в землищата на общините: с. Радомирци, с. Ракита, община Червен бряг, област Плевен; с. Садовец, с. Крушовица, с. Градина, гр. Долни Дъбник, с. Петърница, община Долни Дъбник, област Плевен; с. Търнене, с. Къшин, гр. Плевен, община Плевен, област Плевен.

2. ВЛ 220 kV „Волов“ с габарит за нова ВЛ 400 kV (п/ст „Добруджа“ – п/ст „Мадара“), с обща дължина 45,967 km. Трасето на ВЛ минава през терени, попадащи в землищата на общините: гр. Шумен, с. Васил Друмево, с. Мадара, община Шумен, област Шумен; с. Кюлевча, с. Каспичан, с. Могила, община Каспичан, област Шумен; с. Енево, с. Зайчино ореше, община Нови пазар, област Шумен; с. Белоградец, с. Ветрино, община Ветрино,

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

област Варна; с. Щипско, община Вълчи дол, област Варна; гр. Суворово, община Суворово, област Варна.

3. ВЛ 220 kV „Кайлъка“ от ст. № 251 до п/ст „Горна Оряховица“ с габарит за нова ВЛ 400 kV (п/ст „Горна Оряховица“), с обща дължина 93,443 km. Трасето на ВЛ минава през терени, попадащи в землищата на общините: гр. Плевен, с. Радишево, с. Гривица, с. Пелишат, община Плевен, област Плевен; с. Згалево, с. Вълчитрън, с. Одърне, с. Борислав, община Пордим, област Плевен; гр. Летница, с. Горско Сливово, община Летница, област Ловеч; с. Асеновци, с. Градище, община Левски, област Плевен; с. Върбовка, гр. Павликени, гр. Бяла черква, с. Михалци, с. Стамболово, с. Лесичери, община Павликени, област Велико Търново; с. Русаля, с. Ресен, с. Хотница, с. Самоводене, община Велико Търново, област Велико Търново; с. Първомайци, община Горна Оряховица, област Велико Търново.

4. ВЛ 220 kV „Камчия“ и „сляпо“ отклонение от ст. № 228 до п/ст „Карнобат“ с габарит за нова ВЛ 400 kV (п/ст „Добруджа“ - п/ст „ТЕЦ Марица Изток 2“ & п/ст „Карнобат“), с обща дължина 181,989 km. Трасето на ВЛ минава през терени, попадащи в землищата на общините: с. Ковачево, община Раднево, област Стара Загора; с. Радецки, с. Новоселец, с. Млекарево, с. Еленово, с. Прохорово, община Нова Загора, област Сливен; с. Златари, с. Бояджик, с. Ботево, с. Болярско, с. Роза, община Тунджа, област Ямбол; гр. Ямбол, община Ямбол, област Ямбол; с. Кукорево, с. Стара река, с. Могила, община Тунджа, област Ямбол; с. Джинот, с. Воденичане, с. Палаузово, гр. Стралджа, с. Маленово, община Стралджа, област Ямбол; с. Деветак, с. Деветинци, с. Церковски, с. Крумово градище, гр. Карнобат, с. Сигмен, с. Глумче, с. Зимен, община Карнобат, област Бургас; с. Раклиново, община Айтос, област Бургас; с. Скалак, с. Люляково, с. Листец, с. Планиница, с. Вишна, с. Каравельово, с. Соколец, с. Трънак, община Руен, област Бургас; с. Партизани, с. Камен дял, с. Боряна, гр. Дългопол, община Дългопол, област Варна; с. Китен, с. Блъсково, с. Храброво, с. Кривня, гр. Провадия, с. Петров дол, община Провадия, област Варна; с. Габърница, с. Неофит Рилски, община Ветрино, област Варна; с. Чернево, гр. Суворово, община Суворово, област Варна.

5. ВЛ 220 kV „Константиново“ с габарит за нова ВЛ 400 kV (п/ст „Узунджово“ – п/ст „ТЕЦ Марица Изток 3“), с обща дължина 45,143 km. Трасето на ВЛ минава през терени, попадащи в землищата на общините: с. Медникарово, с. Обручище, гр. Гълъбово, община Гълъбово, област Стара Загора; с. Пясъчево, с. Калугерово, гр. Симеоновград, с. Константиново, община Симеоновград, област Хасково; с. Мусачево, община Гълъбово, област Стара Загора; с. Александрово, с. Стойково, с. Узунджово, община Хасково, област Хасково.

6. ВЛ 220 kV „Овчарица“ с габарит за нова ВЛ 400 kV (п/ст „ТЕЦ Марица Изток 2“ – п/ст „ТЕЦ Марица Изток 3“), с обща дължина 34,617 km. Трасето на ВЛ минава през терени, попадащи в землищата на общините: с. Медникарово, с. Искрица, с. Главан, с. Мъдрец, община Гълъбово, област Стара Загора; с. Полски Градец, с. Ковачево, община Раднево, област Стара Загора; с. Радецки, община Нова Загора, област Сливен.

7. ВЛ 220 kV „Първенец“ с габарит за нова ВЛ 400 kV (п/ст „Алеко“ – п/ст „Пловдив“), с обща дължина 39,590 km. Трасето на ВЛ минава през терени, попадащи в землищата на общините: с. Главиница, с. Синитово, с. Огняново, община Пазарджик, област Пазарджик; с. Триводици, с. Ново село, с. Куртово Конаре, с. Йоаким Груево, община Стамболийски, област Пловдив; гр. Перушица, община Перушица, област Пловдив; с. Брестовица, с. Белащица, с. Браниполе, община Родопи, област Пловдив; гр. Пловдив, община Пловдив, област Пловдив.

8. ВЛ 220 kV „Стрелец“ с габарит за нова ВЛ 400 kV (п/ст „Горна Оряховица“ – п/ст „Образцов чифлик“), с обща дължина 80,668 km. Трасето на ВЛ минава през терени, попадащи в землищата на общините: с. Първомайци, с. Янтра, с. Крушето, община Горна Оряховица, област Велико Търново; с. Куцина, с. Петко Каравелово, с. Раданово, с. Орловец, с. Каранци, община Полски Тръмбеш, област Велико Търново; с. Полско Косово, гр. Бяла, община Бяла, област Русе; гр. Борово, с. Волово, с. Обретеник, община Борово, област Русе; гр. Две могили, община Две могили, област Русе; с. Тръстеник, с. Божичен, с. Пиргово, с.

Красен, община Иваново, област Русе; с. Басарбово, гр. Русе, община Русе, област Русе.

9. ВЛ 220 kV „Тича“ с габарит за нова ВЛ 400 kV (п/ст „Мадара“ - п/ст „Горна Оряховица“), с обща дължина 117,338 km. Трасето на ВЛ минава през терени, попадащи в землищата на общините: с. Първомайци, с. Правда, гр. Долна Оряховица, с. Писарево, с. Върбица, община Горна Оряховица, област Велико Търново; с. Бряговица, с. Благоево, с. Кесарево, с. Балканци, с. Кавлак, община Стражица, област Велико Търново; с. Джулюница, община Лясковец, област Велико Търново; с. Горна Златица, с. Семерци, с. Пиринец, с. Добротица, с. Разделци, с. Любичево, с. Моравка, с. Коноп, община Антоново, област Търговище; с. Конак, община Попово, област Търговище; с. Пресиян, с. Цветница, с. Александрово, с. Лиляк, гр. Търговище, с. Руец, с. Баячево, с. Певец, с. Кралево, с. Дългач, община Търговище, област Търговище; с. Имренчево, с. Мостич, с. Кочово, гр. Велики Преслав, с. Осмар, с. Троица, с. Хан Крум, община Велики Преслав, област Шумен; гр. Шумен, с. Дибич, с. Васил Друмево, община Шумен, област Шумен.

10. ВЛ 220 kV „Хемус-Стара планина“ от п/ст „ТЕЦ Марица Изток 2“ до п/ст „Горна Оряховица“ и откл. от ст. № 157 до п/ст „Твърдица“ с габарит за нова ВЛ 400 kV (п/ст „ТЕЦ Марица Изток 2“ до п/ст „Горна Оряховица“ & п/ст „Твърдица“), с обща дължина 108,734 km. Трасето на ВЛ минава през терени, попадащи в землищата на общините: с. Ковачево, община Раднево, област Стара Загора; с. Радецки, с. Новоселец, с. Млекарево, с. Сокол, с. Радево, с. Езеро, с. Полско Пъдарево, гр. Нова Загора, с. Кортен, с. Ценино, с. Баня, община Нова Загора, област Сливен; с. Сборище, с. Оризари, гр. Твърдица, община Твърдица, област Сливен; с. Буйновци, с. Тодювци, с. Яковци, с. Шилковци, община Елена, област Велико Търново; с. Пчелище, с. Церова кория, с. Шереметя, с. Арбанаси, община Велико Търново, област Велико Търново; с. Драгижево, гр. Лясковец, община Лясковец, област Велико Търново; гр. Горна Оряховица, с. Първомайци, община Горна Оряховица, област Велико Търново.

11. ВЛ 220 kV „Шипка“ от „Алеко“ до п/ст „Балкан“, както и откл. от ст. № 280 за п/ст „Чудомир“ с габарит за нова ВЛ 400 kV (п/ст „Алеко“ – п/ст „Балкан“ & п/ст „Чудомир“), с обща дължина 135,326 km. Трасето на ВЛ минава през терени, попадащи в землищата на общините: гр. Габрово, с. Чарково, община Габрово, област Габрово; гр. Шипка, с. Шейново, с. Дунавци, с. Голямо Дряново, с. Копринка, с. Горно Черковище, гр. Казанлък, община Казанлък, област Стара Загора; с. Долно Сахране, с. Виден, гр. Павел баня, с. Габарево, с. Търничени, с. Александрово, с. Осетеново, община Павел баня, област Стара Загора; гр. Калофер, с. Горни Домлян, с. Домлян, с. Бегунци, с. Пролом, община Карлово, област Пловдив; с. Песнопой, с. Иван Вазово, с. Горна махала, с. Долна махала, с. Черноземен, с. Дуванлии, с. Калояново, община Калояново, област Пловдив; с. Царимир, с. Голям чардак, с. Малък чардак, гр. Съединение, община Съединение, област Пловдив; с. Цалапица, община Родопи, област Пловдив; с. Мало Конаре, гр. Пазарджик, с. Мирянци, с. Синитово, с. Главиница, община Пазарджик, област Пазарджик.

12. ВЛ 220 kV „Янтра“ с габарит за нова ВЛ 400 kV (п/ст „Балкан“ – п/ст „Горна Оряховица“), с обща дължина 44,876 km. Трасето на ВЛ минава през терени, попадащи в землищата на общините: с. Първомайци, община Горна Оряховица, област Велико Търново; с. Арбанаси, гр. Велико Търново, с. Самоводене, с. Беляковец, с. Шемшево, с. Буковец, община Велико Търново, област Велико Търново; с. Длъгня, с. Туркинча, гр. Дряново, с. Геша, община Дряново, област Габрово; с. Лесичарка, с. Донино, с. Копчелиите, гр. Габрово, община Габрово, област Габрово.

Предложени за реконструкция са и следните 14 бр. подстанции: Мизия – с. Радомирци, Добруджа – гр. Суворово, Мадара – гр. Шумен, Горна Оряховица – с. Първомайци, Узунджово – с. Узунджово, ТЕЦ Марица - Изток 3 – с. Медникарово, ТЕЦ Марица - Изток 2 – с. Ковачево и с. Радецки, Алеко - Главиница, Пловдив – гр. Пловдив и с. Брани поле, Образцов чифлик – гр. Русе, Твърдица – гр. Твърдица, Балкан – гр. Габрово, Чудомир – гр. Казанлък и Карнобат – гр. Карнобат.

Инвестиционното предложение ще се осъществи изцяло по трасето на съществуващите електропроводи и не предвижда засягане на допълнителни територии по

време на строителство и експлоатация. Съществуващият сервитут ще се запази и след реализацията на ИП. В максимална степен ще се запази и местоположението на съществуващите стълбове.

Инвестиционното предложение попада в обхвата на т. 25 във връзка с т. 20 от Приложение № 1 на ЗООС и на основание чл. 92, т. 1 от Закона, подлежи на процедура по задължителна оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС). Инвестиционното предложение засяга територия, контролирана от две или повече РИОСВ (РИОСВ-Бургас, РИОСВ-Варна, РИОСВ-Велико Търново, РИОСВ-Пазарджик, РИОСВ-Плевен, РИОСВ-Пловдив, РИОСВ-Русе, РИОСВ-Стара Загора, РИОСВ-Хасково, РИОСВ-Шумен). С Решение № 713 от 12.10.2023 г. на Министерския съвет на Република България, посочените енергийни обекти, които са част от електропреносната мрежа, на основание § 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за държавната собственост и § 5, т. 62 от Допълнителните разпоредби на Закона за устройство на територията са обявени за национални обекти и обекти с национално значение. В тази връзка, на основание чл. 94, ал. 1, т. 2 и т. 5 от ЗООС, компетентен орган за вземане на решение по ОВОС е министърът на околната среда и водите.

Предвидените дейности по реализацията на ИП попадат на територията на следните защитени територии (ЗТ) съгласно Закона за защитените територии (ЗЗТ):

- Природен парк „Българка“, обявен със Заповед № РД-775/09.08.2002 г. на министъра на околната среда и водите (обн., ДВ бр. 86/2002 г.);

- Защитена местност (ЗМ) „Кайлъка /вкл. Бохотската гора/“ - обявена със Заповед № 3700/29.12.1972 г. на Министерство на горите и опазване на природната среда (МГОПС) (обн., ДВ, бр. 13/1973 г.), с променена площ (намаляване) и режим на дейност със Заповед № РД-300/ 17.05.2001 г. на министъра на околната среда и водите (обн., ДВ, бр. 59/2001 г.) и с План за управление, приет със Заповед № РД-206/28.03.2011 г. на министъра на околната среда и водите (обн., ДВ, бр. 31/2011 г.);

- ЗМ „Находище на блатно кокиче - с. Осмар“, обявена със Заповед № 608/23.08.1979 г. на Комитет за опазване на природната среда (КОПС) при Министерски съвет (МС) (обн., ДВ, бр. 73/1979 г.);

- ЗМ „Лесопарка“, обявена със Заповед № РД-1302/30.12.2005 г. на министъра на околната среда и водите (обн., ДВ, бр. 15/2006 г.);

- ЗМ „Огняново - Синитевски рид“, обявена със Заповед № РД-374/05.05.1982 г. на КОПС при МС (обн., ДВ, бр. 39/1982 г.), прекатегоризирана със Заповед № РД-384/ 03.04.2003 г. на министъра на околната среда и водите (обн., ДВ, бр. 42/2003 г.), с актуализирана площ със Заповед № РД-408/07.07.2008 г. на министъра на околната среда и водите (обн., ДВ, бр. 73/2008 г.), с променен режим на дейностите със Заповед № РД-408/ 07.07.2008 г. на министъра на околната среда и водите (обн., ДВ, бр. 73/2008 г.) и Заповед № РД-469/06.06.2024 г. на министъра на околната среда и водите (обн., ДВ, бр. 51/2024 г.);

- ЗМ „Дряновски манастир“, обявена със Заповед № 357/09.02.1973 г. на МГОПС (обн., ДВ, бр. 21/1973 г.), с промяна в площта (намаляване) със Заповед № 1136/14.12.1981 г. на КОПС при МС (обн., ДВ, бр. 102/1981 г.), прекатегоризирана със Заповед № РД-1324/ 27.12.2002 г. на министъра на околната среда и водите (обн., ДВ, бр. 7/2003 г.) и с променена площ (намаляване) със Заповед № РД-292/22.03.2004 г. на министъра на околната среда и водите (обн., ДВ, бр. 70/2004 г.) и

- ЗМ „Мадарски скални венци“, обявена със Заповед № РД-535/12.07.2007 г. на министъра на околната среда и водите (обн., ДВ, бр. 68/2007 г.).

Трасето на електропреносната мрежа с обща дължина около 965 км на 12 бр. съществуващи електропровода и 14 функционално свързани разпределителни подстанции, преминава през 33 бр. защитени зони (ЗЗ) за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, 8 бр. за опазване на дивите птици и 2 бр. защитени зони по Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна и Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици.

Предвид разпоредбите на чл. 31, ал. 1 от ЗБР и чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредба за ОС, ИП е подложено на оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 по смисъла на чл. 31, ал. 4 от ЗБР и по реда на глава трета от Наредбата за ОС.

С извършената проверка за допустимост по реда на чл. 39, ал. 2 във връзка с чл. 12, ал. 2 и 4 от Наредбата за ОС е установено, че ИП е допустимо спрямо:

- режимите на защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и за опазване на дивите птици, въведени със заповедите за обявяването им при строго спазване на регламентираните с тях забрани;

- режимите на защитени територии, въведени със заповедите за обявяването им и приетите планове за управлението им, при изрично спазване на параметрите за техническо изпълнение, заявени от възложителя.

На основание чл. 39, ал. 3 от Наредбата за ОС, въз основа на критериите по чл. 16 от същата Наредба, е направена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която реализацията на ИП **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в посочените по-горе защитени зони, и съгласно дадени по чл. 39, ал. 5 от Наредбата за ОС указания, е изготвен доклад за оценка степента на въздействие върху защитените зони (ДОСВ). Очакваните въздействия на ИП върху предмета и целите на защитените зони са подробно разгледани и оценени в ДОСВ, резултатите от която оценка са представени по-долу.

поради следните мотиви и фактически основания:

1. В доклада за ОВОС са разгледани съответните аспекти от текущото състояние на околната среда. Направено е описание и анализ на компонентите на околната среда, културно наследство и човешкото здраве, които се очаква да бъдат засегнати от реализацията на ИП, както и взаимодействието между тях, като са направени мотивирани изводи, както следва:

1.1. *Атмосфера и атмосферен въздух* - реализацията на ИП може да доведе до временни емисии на прах и изгорели газове по време на строителството, но след завършването на проекта не се очакват негативни ефекти върху атмосферния въздух, а дори напротив. Трансформацията на електропреносната мрежа, предмет на ИП от 220 kV на 400 kV ще доведе до значително подобряване на ефективността на преноса на енергия. Това ще намали дългосрочните емисии на замърсители от електроцентрали, използващи изкопаеми горива, което ще има положителен ефект върху качеството на въздуха.

1.2. *Води* – осъществяването на строителството не засяга водоземни съоръжения и водоизточници на минерални води, не включва водоземане, респективно въздействие върху количественото им състояние и не генерира значителни последици върху химичното състояние на водите. По време на експлоатацията и строителството не се очакват значителни отрицателни въздействия върху водите.

1.3. *Земни недра* - реализацията на строителството ще генерира основно механично нарушаване на приповърхностната зона на земните недра с незначителни последици. По време на строителството се очакват незначителни въздействия върху земните недра.

Строителството и експлоатация на ИП не е свързано с дейности, които биха довели до проявата или активирането на геоложки рискове.

1.4. *Почви* - в резултат на строителството и експлоатацията на ИП не се очакват съществени промени в почвите - почвените свойства и плодородие. По време на експлоатация влиянието върху почвите ще бъде незначително.

1.5. *Ландшафт* - по време на етапа на строителство ще се получат незначителни и частични изменения в отделни компоненти на ландшафта. Измененията ще бъдат целенасочени и ще засегнат площите заети от фундаменти на стълбовете, но изцяло в зоните на сервитутите. Периодът на експлоатация на ИП не е свързан с въздействие върху ландшафта.

1.6. *Минерално разнообразие* - Експлоатацията на ИП не е свързана с използване на минерални ресурси, поради което върху тях няма да има въздействия.

1.7. *Биологично разнообразие* - Въздействие върху флората като елемент на биоразнообразието се очаква основно в периода на строителството, главно поради унищожаване на отделни индивиди от консервационно значими видове или увреждане на местообитанията им (утъпкване), но това, че монтирането на новите стълбове се осъществява на мястото на съществуващи, изключва вероятността от значително въздействие върху големи площи от находища на растителни видове от Приложение 3 към ЗБР. Извън обработваемите площи, през които преминава сервитута на електропроводите, според теренните проучвания е възможно да бъдат засегнати само единични екземпляри на обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*), но поради краткия вегетационен период на вида, като в по-голямата част от годината той е под земята и остава практически неуязвим от предвидените дейности. Други застрашени, уязвими или редки защитени растителни видове в сервитутната ивица на електропроводите не са регистрирани по време на теренните проучвания през 2023 и 2024 г.

Рибите и водните безгръбначни няма да бъдат засегнати от ИП, тъй като обитават водни екосистеми, които не попадат в зоните на въздействие от строителните дейности. Няма да настъпи фрагментация на местообитанията на рибите и водните безгръбначни и водните биокоридори няма да бъдат нарушени.

При защитените видове сухоземни безгръбначни, земноводни, влечуги и дребни бозайници отрицателното въздействие е с локален характер само по време на строителството. След приключване на строителните дейности, тези местообитания ще се възстановят напълно. Няма вероятност съществуващата линейна структура да формира допълнителна трудно преодолима бариера за тях. За ограничаване на безпокойството им и евентуална инцидентна смъртност при тях поради движение на хора и тежка техника са предвидени смекчаващи въздействията мерки, посочени по-долу.

При теренните проучвания в сервитутите на електропроводите и в близките околности не са установени пещери или минни галерии, подходящи за летни или зимни убежища на прилепи, както и гори във фаза на старост с достатъчно хралупати дървета, така че въздействие върху техни местообитания няма да има. Сервитутите на електропроводите са предпочитано ловно/хранително местообитание на прилепите, а поддържането им без висока дървесна растителност е предпоставка за това да се обособи богат на ентомофауна екотон.

В доклада за ОВОС не са идентифицирани значителни въздействия върху местообитанията и популациите на птици вследствие трайно и необратимо унищожаване или фрагментиране на местообитания. Безпокойството на индивиди или двойки по време на подмяна на електропроводите ще е кратко и обратимо и при поставените по-долу условия за периода на строителството не се очаква безпокойството да е в значителна степен. Осем защитени вида птици (вечерна ветрушка, белоопашат мишелов, орел змияр, ловен сокол, сокол орко, керкenez, розов пеликан, къдроглав пеликан) са идентифицирани като чувствителни към „смъртност от сблъсъци с въздушните линии“. Това са видове, които изграждат открити гнезда от клони и други материали върху стълбовете на електропреносната мрежа или заемат такива гнезда на други видове, или кацат на стълбовете за почивка, наблюдение по време на лов или за да изядат плячката си. При спазване на предвидените мерки за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ИП, въздействието върху изброените видове ще бъде намалено до незначително.

Експлоатацията на електропроводите е свързана с периодично почистване на сервитутната ивица и въздействията върху всички видове няма да се различава от въздействията – те ще бъдат с ограничен обхват и временни по продължителност и напълно обратими. Тъй като трансформирането на електропроводите от напрежение от 220 kV към 400 kV е свързано с подмяна на стълбовете, при които разстоянията между проводниците е по-голямо, липсват открити изолатори и стълбови конструкции, които да улесняват кацането на птици и имат по-добра маркировка и видимост поради наличие на визуални и акустични

устройства, които предупреждават птиците, вероятността от токов удар при тях е много по-малък, предизвикани от докосване на два проводника едновременно и предизвикване на късо съединение. В тази връзка реализирането на инвестиционното предложение ще има положително въздействие върху популациите на едрите видове птици като орли, лешояди, щъркели, пеликани и жерави.

1.8. *Културно-историческо наследство* - имайки предвид установената висока наситеност с недвижими археологически ценности на района за реализация на ИП е възможно да се стигне до застрашаване и на неизвестни досега такива. Реална е опасността при изграждането на стълбовете и организацията на монтажните площадки при навлизането в дълбочина в почвения слой да попаднат в границите на неизвестен археологически обект. По тази причина е предвидено провеждането на археологическо наблюдение при строителните дейности, свързани с навлизане в почвения слой, за да се ограничат негативните въздействия върху обектите на културното наследство.

Експлоатацията на ВЛ няма да оказва пряко отрицателно въздействие върху обектите на културното наследство. Не се очаква реализирането на ИП да доведе до влошаване на качествата на културните ценности, нито да възпрепятства развитието на културния туризъм в района.

1.9. *Отпадъци, опасни химични вещества и смеси* - в етапа на строителство ще бъдат генерирани строителни, опасни и битови отпадъци. Те ще бъдат събирани на специално отредени за целта места и ще се предават с писмен договор за последващо третиране на фирми, притежаващи необходимите разрешителни по реда на Закона за управление на отпадъците (ЗУО). При правилно събиране и предаване на отпадъците не се очаква въздействие върху компонентите на околната среда и здравно-хигиенните аспекти. Употребата на опасни вещества и смеси е свързана с поддръжката на строително-транспортната техника.

В етапа на експлоатация се очаква да се генерират отпадъци от техническата поддръжка и профилактиката на съоръженията. Техническото обслужване и профилактика ще се осъществяват от специализирани фирми, а генерираните отпадъци ще се управляват съгласно ЗУО и подзаконовите му нормативни актове. При правилно събиране и предаване на отпадъците не се очаква въздействие върху компонентите на околната среда и здравно-хигиенните аспекти.

Новите трансформатори ще се присъединят към маслосборната инсталация. Трансформаторното масло в тях ще отговаря на физико-химичните показатели на минерални изолационни масла, съгласно БДС EN 60296 и няма да съдържа полихлорирани бифенили (PCB). При профилактика на оборудването на подстанциите се предвижда подмяна на отработените масла със свежи.

При ефективно управление на опасните вещества и смеси – не се очакват значими негативни въздействия върху околната среда, работниците на обекта и населението на района.

1.10. *Здравен риск и вредни физични фактори:*

Замяната на високоволтовите ВЛ 220 kV с 400 kV е свързано с емисии на шум, вибрации, които ще въздействат върху работещите строители по време на строителството, като въздействието е с умерен характер, в локален до регионален план. Влиянието на тези фактори върху населението е незначително, като само шумът от тежкотоварните транспортни средства може да се счита за въздействие с по-висок интензитет, но то също е с локален или регионален мащаб, с временен характер.

По време на експлоатацията на ВЛ 400 kV спазването на изискванията на националното законодателство по отношение на защитата на работещите ще намали вредното въздействие на електрическо и магнитно поле до незначително. Спазването на изискванията за сервитутни зони около електропроводите за високо напрежение (ВН) позволява излъчваните електрически и магнитни полета от шините на електропровода да бъдат минимизирани и да не влияят върху населението и околната среда.

Няма никакво въздействие от страна на факторите йонизиращи лъчения, други нейонизиращи лъчения (оптични) нито по време на строителството, нито по време на експлоатацията на съоръженията.

1.11. *Материални активи* - Не се очаква въздействие по време на експлоатация на ИП, която е свързана с преноса на електро енергия и поддържането на сервитутите на ел. проводите, което се извършва по същия начин и в момента.

1.12. Въз основа направения анализ и оценка е посочено, че не се очаква *кумулятивно въздействие по компонентите на околната среда*: атмосфера, атмосферен въздух, повърхностни и подземни води, земни недра, почви, ландшафт, минерално разнообразие, биологичното разнообразие и неговите елементи, предвид, че се касае за реконструкция на съществуващи трасета на електропроводи и подстанции.

Не са вероятни значителни последици от въздействията на ИП върху качеството на атмосферния въздух, произтичащи от комбинирането на въздействието с въздействието на други съществуващи и/или одобрени ИП, като се вземат предвид всички съществуващи проблеми в околната среда, свързани с области от особено екологично значение, които е вероятно да бъдат засегнати или свързани с използването на природни ресурси.

Според предвидените в предложението дейности няма да има употреба на повърхностни или подземни води, както и заустване на отпадъчни води. Следователно водните ресурси няма да участват в създаването на кумулативно въздействие върху околната среда.

Не се очакват комбинирани въздействия върху земните недра и минералното разнообразие.

По своята същност ИП представлява реконструкция на съществуващи електропроводи и не е свързано с депонирането на земни маси. Всички земни маси, изкопани в периода на строителство, ще бъдат използвани за рекултивация на временно нарушените площи в рамките на сервитута. Не се предвижда внасянето на почви от други обекти.

Не се очакват комбинирани въздействия върху ландшафта, природните обекти – защитени територии и биологичното разнообразие, както и върху материалното и културно наследство.

При реализирането на ИП не се очаква кумулативно въздействие от въздействията на ИП върху процеса на управление на отпадъците, произтичащи от комбинирането на въздействието с въздействието на други съществуващи и/или одобрени ИП.

По време на строителството монтажните площадки за кратко време ще бъдат организиран източник на прахови и емисии от двигатели с вътрешно горене. Повишаването на праха, газовете от товарните моторни превозни средства, а и на шума, ще е незначително, непостоянно и за кратък период от време и ще има само дразнещ ефект на безпокойство. Значителни последици от въздействието на ИП по отношение качеството на атмосферния въздух и влиянието му върху здравния статус на населението и работниците не се очакват.

Строителството и експлоатацията не е свързана с въздействие върху подаваното количество и върху качеството на водата, включително за питейно-битови цели при потребителите.

Не се очакват значителни последици от въздействието на ИП по отношение на факторите „Шум“, „Йонизиращи лъчения“, „Оптични лъчения“ и „Електрически и магнитни полета“. Въздействието на шума е оценено като умерено и с временен характер, ограничаващо се основно до работниците строители по време на строителните дейности, докато върху населението, то е незначително.

По отношение на йонизиращите и оптичните лъчения, както и електрическите и магнитните полета с промишлена честота, не се очакват значителни последици нито за работниците, нито за населението, нито за околната среда. Въздействието на електрическите и магнитните полета върху работещите по време на експлоатацията е умерено, но не води до значителни последици, докато върху населението, то е незначително.

Не се очакват кумулативни въздействия от вредни физични фактори.

Не се очакват комбинирани въздействия върху материалните активи.

При реализирането на ИП не се очаква кумулативен ефект от въздействията на ИП върху работата с химични вещества и смеси, произтичащи от комбинирането на ефекта с влиянието на други съществуващи и/или одобрени ИП.

1.13. В доклада за ОВОС са описани проучените разумни алтернативи, които са относими за ИП и неговите специфични характеристики, като:

1.13.1. „нулева алтернатива“ по същество разглежда съществуващото състояние на околната среда без реализация на ИП, при което ИП няма да окаже никакви отрицателни въздействия върху околната среда.

1.13.2. алтернатива за местоположение не е разглеждана, т.к. при реализирането, трасето на електропроводите, както и сервитутът им, няма да бъдат променяни. Предложението ще се реализира изцяло в съществуващите граници на електропроводите. В максимална степен ще бъдат запазено и местоположението на съществуващите стълбове. Предвидените за реализиране ел. проводни и подстанции функционират и към момента, следователно се поддържат и до тях е осигурен и пътен достъп. Изборът на тази алтернатива е най-благоприятна по отношение на опазването на околната среда, т.к. не се заемат нови територии.

1.13.3. алтернатива по технологии – предложени са алтернативи на стълбове.

За реализация на ИП ще се използват стоманорешетъчни стълбове за една и две тройки проводници 400 kV. Предвидени са за използване основно 12 типа стълбове: специални единични стълбове за една тройка проводници (ST1/2; TT1.40 и TT1.70≅K), стълбове за една тройка проводници и две мълниезащитни въжета (ST3, STL3, TT3.20, TT3.40, TT3.70≅K), стълбове за две тройки проводници и две мълниезащитни въжета (ST6, TT6.20, TT6.40 и TT6.70≅K).

Всички нови стълбове ще бъдат стоманорешетъчни, болтова конструкция и ще бъдат транспортирани до площадките на техните съставни елементи (винкели), при което най-големият ще бъде с дължина до 6 м и ще се превозват със стандартна транспортна техника, без използване на извънгабаритни транспортни средства.

Монтажът на новите стълбове може да се извърши чрез градеж на място, както и чрез изправяне, след градеж в хоризонтално положение.

1.13.4. Въз основа на разгледаните характеристики на ИП и разгледаните разумни алтернативи за развитието на ИП и направените анализи, са направени следните изводи:

- Необходимостта от ИП се обуславя от намаляване на риска от затрудняване снабдяването с електроенергия в региона, както и подобряване преносните способности на електроенергийната система (ЕЕС) и осигуряване на възможност за присъединяване на обособяващи се генериращи центрове за производство на енергия от ВЕИ, което изисква изграждане и усилване на вътрешната свързаност на ниво 400 kV. Реконструкцията се налага основно поради влошено експлоатационно състояние вследствие на амортизация на съоръжението, както и поради необходимостта от повишаване на капацитета и надеждността на преноса на електроенергия и за постигането на ключови цели, като енергийна сигурност, диверсификация на енергийните доставки на ЕС и увеличаване на използването на възобновяеми източници на енергия и енергийна ефективност.

- Реализирането на „нулевата алтернатива“ ще възпрепятства гореизложеното и води до пропускане на ползи за околната среда, икономически ползи за дружеството, както и социални и финансови негативи. В резултат „нулевата алтернатива“ е отхвърлена като възможна.

- Местоположението на ИП е съобразено с това, че по своята същност то е за реконструкция на съществуващи и функциониращи ел. проводни и функционално свързаните с тях подстанции.

- Инвестиционното предложение ще бъде реализирано с последно поколение стълбове, които отговарят на всички нормативни изисквания и позволяват реализирането на ИП, вкл. запазването на съществуващите сервитути.

1.14. В доклада за ОВОС са предложени конкретни мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последствия върху

околната среда - дефинирани по компонентите на околната среда, отнасящи се за периода на проектирането, на строителството (реконструкцията) и на експлоатацията на ИП.

1.15. Заключение на експертите, изготвили доклада за ОВОС е, че на базата на анализа и оценката за въздействието на ИП, подробно и равностойно разгледаните алтернативи за реализиране на ИП, вкл. „нулевата алтернатива“, проведените изследвания, проучвания и консултации, както и направената прогнозна оценка на въздействието върху компонентите на околната среда и факторите, които и въздействат се предлага неговото осъществяване при изпълнение на предложените мерки по време на проектирането, строителството и експлоатацията.

2. С реализиране на трансформацията на преносната мрежа от 220 kV на 400 kV се цели освен намаляване на разходите за изграждане на нови трасета за сметка на по-ефективното използване на съществуващите такива, така и намаляване влиянието на преносната мрежа върху околната среда, чрез ограничаване на засегнатите площи.

3. В доклада по ОВОС е представена актуална информация за ЗТ съгласно Закона за защитените територии и е оценено въздействието върху тях от реализацията на ИП. Съгласно извършените анализи и оценки в доклада за ОВОС, в ЗМ „Дряновски манастир“ и ЗМ „Мадарски скални венци“ не попадат съществуващи стълбове и няма да има такива след реализиране на ИП. Тези две ЗТ не се засягат и от сервитута на ел. проводите, но граничат с тях, поради което не може да се очаква реализирането на ИП да окаже въздействие върху тях, както през фазата на строителство, така и по време на експлоатацията на ИП.

В защитените територии, в които не попадат стълбове и не се предвижда замяна на такива, може да се очакват единствено краткотрайни и напълно обратими въздействия по време на строителството – при опъването на новите проводници, което не е свързано със строителни дейности, бетониране, направо на изкопи и др. По време на експлоатацията не се очакват въздействия, различни от тези, които има и в момента – при поддръжката на съществуващите сервитути.

В защитените територии, в които се предвижда замяна на съществуващи стълбове с нови, са възможни отрицателни въздействия по време на строителството от монтажните площадки и фундаментите на стълбовете. Монтажни площадки ще се използват по време на строителството при изграждане на стълбовете. Монтажните площадки ще бъдат разположени в границите на сервитутната зона, а където има пресичане с пътища, самите пътища ще се използват като такива. Обособяването на монтажните площадки включва единствено почистване на храстовата и дървесна растителност (в рамките на сервитута), така че да е възможно ситуиране на кран и частично сглобяване на елементи на стълба, който ще се монтира. В границите на монтажните площадки не се предвижда премахване на тревната растителност, премахване или увреждане на почвения слой. След приключване на монтажните работи, в рамките на един вегетационен сезон територията на монтажните площадки ще бъде напълно възстановена.

В границите на ЗТ ще се избягва в максимална степен обособяването на монтажни площадки, освен когато това е технически невъзможно, но те винаги ще бъдат позиционирани в рамките на сервитута. В рамките на ЗТ единствено ще се осигури достъп на повдигателна техника за изправяне на елементите на стълбовете, което ще се извършва или по съществуващите горски пътища, или в границите на сервитутната зона. Всички останали операции, които обикновено се извършват на монтажните площадки, ще бъдат изнесени извън границите на ЗТ. В по-голямата си част, новите стълбове ще се монтират на мястото на съществуващите такива, т.н. „стъпка в стъпка“. Така ще бъдат монтирани всички стълбове в границите на ЗТ – т.е. новите стълбове ще се поставят на мястото на старите, като се запази в максимална степен и местоположението на фундаментите.

По време на строителството на елементите на ИП, въздействието върху ЗТ ще бъде временно и локално, в границите на съществуващите сервитути - възможни са шумови и прахови емисии, локални нарушения на почвата и растителността в местата на поставяне на стълбовете и монтажните площадки.

По време на експлоатацията в тези ЗТ няма да има въздействия, различни от тези, които има и в момента – при поддръжката на съществуващите сервитути. Дейностите по експлоатацията ще се ограничават основно до поддръжане на безопасността и функционирането на мрежата, без значителни нови намеси в природната среда. Възможни са обратими, локални въздействия с незначителна степен.

В защитените територии ще се използват само съществуващи пътища за достъп и няма да бъдат изградени нови, а работата ще бъде координирана така, че да не смущава чувствителни видове, особено в критични сезони за тяхното размножаване, каквито мерки са предвидени по-долу.

В доклада за ОВОС е направена оценка на въздействието на дейностите, предвидени в ИП „Устойчиво адаптиране на националната електропреносна мрежа - GREENABLER - трансформация на мрежа 220 kV към ниво на напрежение 400 kV“ върху защитените територии, като същите са съобразени с режимите на опазването им, въведени със ЗЗТ, Плановите за управление и заповедите за обявяването им. В тази връзка същите са допустими за реализация спрямо режимите на опазване на засегнатите ЗТ при спазване на предвидените мерки по отношение на ЗТ.

4. Във връзка с изискванията на чл. 4а от Наредбата за ОВОС, са представени становища за допустимост на ИП спрямо режимите определени в действащите Планове за управление на речните басейни (ПУРБ) и Планове за управление при риска от наводнения (ПУРН) в съответния териториален обхват, като:

4.1. Директорът на Басейнова дирекция „Черноморски район“:

- с писмо вх. № ОВОС-66/05.02.2024 г. на МОСВ, изразява становище, че ИП е допустимо спрямо ПУРБ 2016-2021 г. и ПУРН 2022-2027 г. в Черноморски район за басейново управление, Закона за водите (ЗВ) и подзаконовите актове по прилагането му, при спазване на посочените законови изисквания, мерки и условия, посочени в становището;

- с писмо вх. № ОВОС-66/08.05.2025 г. на МОСВ, прави заключение, че ИП е допустимо спрямо ПУРБ и ПУРН 2022-2027 г., и няма вероятност да окаже значително въздействие върху водите и водните екосистеми, при спазване на условия, заложиени в решението за ОВОС.

4.2. Директорът на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“:

- с писмо вх. № ОВОС-66/02.02.2024 г. на МОСВ, посочва, че реализацията на ИП е допустима спрямо целите и мерките, определени в ПУРБ за периода 2016-2021 г. и ПУРН за периода 2022-2027 г. в Източнобеломорски район за басейново управление, ЗВ и подзаконовите нормативни актове към него и няма да окаже негативно въздействие върху водите и водните екосистеми, при спазване на изискванията на действащото законодателство по водите и условията, посочени в становището;

- с вх. № ОВОС-66/12.05.2025 г. на МОСВ, прави заключение, че ИП е допустимо от гледна точка на ПУРБ на Източнобеломорски район 2022-2027 г., ЗВ и подзаконовите нормативни актове към него, при спазване на условията, заложиени в настоящото решение по ОВОС.

4.3. Директорът на Басейнова дирекция „Дунавски район“:

- с писмо вх. № ОВОС-66/09.02.2024 г. на МОСВ заключава, че ИП е допустимо спрямо действащите ПУРБ и ПУРН в Дунавски район за басейново управление при спазване на мерките и законите изисквания, както и забраните и ограниченията, посочени в становището;

- с писмо вх. № ОВОС-66/19.05.2025 г. на МОСВ, информира, че след влизане в сила на ПУРБ 2022-2027 г. за Дунавски район и спрямо ЗВ, не са налице причини и основания за промяна на направените заключения в издаденото на основание чл. 155, ал. 1, т. 23 от ЗВ становище за допустимост за горепосоченото ИП. Инвестиционното предложение е допустимо спрямо ПУРБ 2022-2027 г. и спрямо ЗВ. В Закона за водите не се съдържат забрани и ограничения относно този вид ИП, респективно ИП е допустимо спрямо ЗВ.

5. Като приложение към доклада за ОВОС е представен ДОСВ върху защитените зони. Извършената оценка за съвместимостта на ИП с предмета и целите на опазване на

засегнатите защитените зони дава възможност за вземане на решение за одобряването му, съгласно чл. 39, ал. 12 от Наредбата за ОС, тъй като предметът на опазване в защитените зони няма да бъде значително увреден предвид следните мотиви:

5.1. По отношение защитени зони BG0000231 „Беленска гора“, BG0000254 „Бесапарски възвишения“, BG0000501 „Голяма Камчия“, BG0000432 „Голяма река“, BG0000214 „Дряновски манастир“, BG0000393 „Екокоридор Камчия – Емине“, BG0000138 „Каменица“, BG0001014 „Карлуково“, BG0000608 „Ломовете“, BG0000104 „Провадийско - Роякско плато“, BG0000441 „Река Блатница“, BG0000612 „Река Блягорница“, BG0000424 „Река Въча – Тракия“, BG0000137 „Река Долна Луда Камчия“, BG0000426 „Река Луда Яна“, BG0000578 „Река Марица“, BG0000196 „Река Мочурица“, BG0000427 „Река Овчарица“, BG0000444 „Река Пясъчник“, BG0000609 „Река Росица“, BG0000440 „Река Соколица“, BG0000429 „Река Стряма“, BG0000425 „Река Съзлийка“, BG0000192 „Река Тунджа 1“, BG0000195 „Река Тунджа 2“, BG0000610 „Река Янтра“, BG0000401 „Свети Илийски възвишения“, BG0000279 „Стара река“, BG0000206 „Съдиево“, BG0000211 „Твърдишка планина“, BG0000399 „Българка“, BG0000240 „Студенец“ и защитена зона BG0000213 „Търновски височини“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна:

В ДОСВ са идентифицирани и оценени възможните типове въздействия от реализирането на инвестиционното предложение върху защитените зони, които ще се проявят по време на строителството и при експлоатацията на електропроводите и подстанциите. Направените заключения в него са, че степента на въздействието им върху предмета и целите на опазване в тях и върху природозащитния им статус е незначителна поради следните причини:

5.1.1. Реализирането на ИП няма вероятност да окаже отрицателно въздействие в значителна степен върху целостта и структурата на посочените защитени зони, тъй като инвестиционното предложение е за реконструкция на съществуващи електропроводи и ще се реализира в границите на техните съществуващи и към момента сервитути, без да се засягат нови територии от защитените зони, вкл. и поради осигуряване на достъп до монтажните площадки, тъй като ще се използват съществуващи пътища. В тази връзка и кохерентността между зоните няма да се измени в сравнение с настоящото състояние.

5.1.2. Обстоятелството, че въздушна линия 400 kV се вмества в ограниченията на действащите сервитути на линия 220 kV, без това да окаже влияние на експлоатационните ѝ характеристики, т.е. съществуващите сервитути се запазват (не се разширяват), е основание да няма допълнително фрагментиране на природните местообитания и на местообитанията на видовете.

5.1.3. В осем ЗЗ (BG0000501 „Голяма Камчия“, BG0000138 „Каменица“, BG0000441 „Река Блатница“, BG0000426 „Река Луда Яна“, BG0000440 „Река Соколица“, BG0000425 „Река Съзлийка“, BG0000279 „Стара река“ и BG0001014 „Карлуково“) трасетата на ел. проводите преминават само въздушно, а изградените и функциониращи стълбове и които предстои да се реконструират, са извън техните граници. В тази връзка въздействието върху тези зони от реализирането на ИП не би се различавало от съществуващото и към момента от поддържането на сервитутите, затова временна загуба/увреждане, фрагментация или трансформация (поради изменение във видовия им състав и навлизането на чужди, рудерални или синантропни видове), временно влошаване състоянието и качествата на природните местообитания и на местообитанията на видовете, опазвани в тях в следствие замърсяване със строителни и битови отпадъци и др., нарушения в структурата, функциите и природозащитните цели на природните местообитания няма да има.

5.1.4. В останалите защитени зони реализирането на ИП ще има преки въздействия върху природни местообитания, която ще възникне при подмяната на съществуващи стълбове с нови в границите на сега съществуващия сервитут. Изкопни работи ще се извършват само по време на строителството за ограничен период от време и последователно, а земните маси ще се използват за обратни насипи в изкопите от демонтираните съществуващи фундаменти. Предвидено е след приключване на всички строително-монтажни работи (планиран е двугодишен срок за реализиране на ИП) и обратната засипка

около тях изкопаните маси да се връщат и разстилат в рамките на площадката на стълба с оглед възстановяване на естествената повърхностна почвена покривка на околния терен. Предвидено е всички площи за временно ползване по време на строителството на ВЛ да се освободят и възстановят до завършване на обекта.

5.1.5. Тези въздействия ще се проявят само по време на строителството и ще са временни, краткотрайни, локални и обратими поради увреждане и/или трансформация на незначителни площи. Въз основа на теренни проучвания и на налични цифрови данни е установено, че ИП ще засегне 0,0002 % от площта на 62A0 в BG0000254 „Бесапарски възвишения“ и 0,01% от него в BG0000578 „Река Марица“, 0,002 % от площта на 6210 в BG0000214 „Дряновски манастир“ и BG0000608 „Ломовете“ и 0,0003% в BG0000196 „Река Мочурица“, 0,0002 % от площта на 6250 в BG0000608 „Ломовете“, в BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“ - 0,003 % от 6210 и 0,001% от 6240, BG0000612 „Река Блягорница“-0,03% от 6510, 0,0007% от площта на 1340 и 0,0005% от 1530 в BG0000196 „Река Мочурица“, BG0000192 „Река Тунджа 1“ - 0,002% от 6510, BG0000610 „Река Янтра“ – 0,0007% от 6240, 0,05% от 6210 в BG0000206 „Съдиево“, 0,008% от 8220 в BG0000211 „Твърдишка планина“, 0,002% от 6210 в BG0000213 „Търновски височини“, 0,007% от 6520 в BG0000399 „Българка“ и 0,0009% от 6240 в BG0000240 „Студенец“. Въпреки, че не се очакват значителни въздействия върху природни местообитания, предмет на опазване в ЗЗ, за допълнително редуциране и свеждане до минимум на въздействието е предвидено прилагане на смекчаващите мерки, посочени по-долу. Остатъчното въздействие след тяхното прилагане е оценено като незначително.

5.1.6. В резултат на проведените теренни проучвания в сервитутната ивица на съществуващите електропроводи е установено, че при реконструкцията им ще има отрицателно въздействие поради увреждане/унищожаване на площи от някои горски природни местообитания в девет защитени зони (0,0002 % от площта на 91Z0 в BG0000231 „Беленска гора“, 0,0001 % от площта на 91M0 в BG0000432 „Голяма река“, 0,003 % от площта на 9180 в BG0000214 „Дряновски манастир“, 0,001% от 91M0 в BG0000393 „Екокоридор Камчия-Емине“, 0,003 % от площта на 91H0 в BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“, 0,0004 % от площта на 91AA в BG0000401 „Свети Илийски възвишения“, 0,003 % от площта на 91AA в BG0000206 „Съдиево“, 0,0001% от 9130 в BG0000211 „Твърдишка планина“ и 0,005 % от площта на 9150 в BG0000399 „Българка“). Въздействието е оценено като незначително, тъй като се засягат много малки площи от тях, а поддържането на сервитутната ивица през годините на експлоатация на електропроводите 220 kV е оказало въздействие върху дървесния етаж на местообитанията и те в тези си участъци не представляват пълноценни образци на горски хабитати. В тази връзка изменение в структурата и функциите им няма да има, както и противоречие със специфичните и подробни цели на опазване (където са утвърдени такива).

5.1.7. Въздействието върху популациите на видовете, предмет на опазване, и техните местообитания в ЗЗ с предвидени за реконструкция стълбове ще е краткосрочно, обратимо, основно в етапа на строителството и единствено в границите на съществуващите сервитути. Поради разчистване на площадките за монтаж на нови стълбове е възможно отстраняване на мъртва дървесина и растителност, което ще засегне част от характеристиките на местообитанията и популации на някои от опазваните в зоните сухоземни безгръбначни, земноводни, влечуги и дребни бозайници, но предвид незначителните площи, върху които ще се прояви, въздействието е оценено като незначително по степен както по отношение на местообитанията им. По време на строителството е възможно неволно унищожаване на екземпляри бавноподвижни земноводни, влечуги и дребни бозайници, но с предвидените мерки това няма да се отрази негативно на структурата и числеността на популациите им.

5.1.8. В ДОСВ е оценено, че няма да има отрицателно въздействие върху оптимални местообитания на хидробионтните видове безгръбначни (водни кончета), риби и водозависими видове земноводни и влечуги (тритони, жаби, водни костенурки), вкл. бозайници (видра), предвид това, че реализирането на ИП не засяга пряко повърхностни

водни тела, техни корита, брегове и крайбрежни заливаеми ивици, при спазване на предвидените по-долу мерки.

5.1.9. Единственият вид въздействие, което ще се прояви в съседни на работните площадки участъци при строителството, е безпокойство от шум (проявява се до 300 m от източника), вибрации и осветяване поради присъствие на хора и техника. То е директно, но с кратка продължителност и с нисък интензитет само до края на строителните дейности. Част от сухоземните видове са особено чувствителни по време на размножаване. С предвидените мерки за минимизиране на това въздействие степента му върху популациите на видовете, предмет на опазване в защитените зони в т. 5.1, е оценена като незначителна.

5.1.10. Реконструкцията се извършва в границите на съществуващия и поддържан и към момента сервитут, така че въздействия, различни от сега съществуващите, няма да се проявят както върху местообитанията и миграционни коридори на едрите бозайници (вълк, мечка), опазвани в защитените зони, така и върху популациите им.

5.1.11. Инвестиционното предложение не засяга убежища, респ. размножителни местообитания на прилепи като видовете южен подковонос, остроух ношник или трицветен ношник, привързани към карстови райони. Новите електропроводни съоръжения няма да представляват непреодолима пречка и отчитайки обичайната височина на полет им. Инвестиционното предложение не може да предизвика нито временен, нито траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционните им коридори. Сервитутните ивици на електропроводите като открити пространства са техни потенциални ловни местообитания, както и формираните на места по границите им екотони. По време на експлоатацията на електропровода с по-високи стълбове, в обсега на сервитута на електропроводите, растителността извън обработваемите площи ще се оформи като тревна или храстова и ще доведе до увеличаване на насекомното обилие и до подобряване на качеството на ловната територия на прилепите.

5.2. По отношение на защитени зони BG0002057 „Бесапарски ридове“, BG0002025 „Ломовете“, BG0002093 „Овчарово“, BG0002086 „Оризища Цалапица“, BG0002038 „Провадийско-Рояжско плато“, BG0002128 „Централен Балкан буфер“, BG0002023 „Язовир Овчарица“, BG0002022 „Язовир Розов кладенец“, BG0000399 „Българка“ и BG0000240 „Студенец“ за опазване на дивите птици:

В ДОСВ са идентифицирани и оценени възможните типове въздействия от реализирането на инвестиционното предложение върху защитените зони за опазване на дивите птици, които ще се проявят по време на строителството и при експлоатацията на електропроводите и подстанциите. Направените заключения в него са, че степента на въздействието им върху защитените зони и техните предмет и цели на опазване е незначително и няма да доведе до промяна в техния природозащитен статус предвид следното:

5.2.1. За нито една от посочените зони за опазване на дивите птици не са идентифицирани трайни или временни въздействия унищожаване/увреждане на гнездови и хранителни местообитания или места за почивка на птици или фрагментация на местообитанията им, тъй като ИП ще се реализира по съществуващи трасета на електропроводи и в границите на техните съществуващи сервитути, които няма да се разширяват и достъпът до тях ще се осъществи по съществуващи пътища. От друга страна новите метални стоманорешетъчни стълбове осигуряват на някои видове птици (синявица, ловен сокол), опазвани в зоните, нови места за гнездене (размножаване), кацане за почивка, ношуване и ловуване (лешояди, щъркели, грабливи птици).

5.2.2. Вероятна смъртност по време на строителството ще е в незначителна степен, предизвикана от инцидентно унищожаване на гнезда, яйца или малки на видове птици – гнездобегълци или изоставяне на люпила при разчистването на растителност за подготовка на площадките за монтиране на новите стълбове и поради движение на тежка строителна техника. Загуба на индивиди е най-вероятна по време на гнездовия период, но при изпълнение на предвидените мерки, съобразени с размножителния период на птиците (ограничаване на строителството извън гнездовия период или работа само в светлата част на

дня), вероятността от смъртност се минимизира и няма да се отрази в значителна степен върху числеността, възрастовата структура и репродуктивността на популациите на птиците.

5.2.3. Чувствителността на птиците към безпокойство е най-висока по време на гнездовия им период. За минимизирането му е предложено по-долу условие в решението по ОВОС, строителните дейности в защитените зони да се извършват извън размножителния им период или да започват преди него, за да се възпрепятства гнездене в сервитута. Ограничаване на дейностите само в сервитута също ще допринесе до намаляване на безпокойство в съседните подходящи за гнездене територии.

5.2.4. Експлоатацията на електропроводите е предпоставка за смъртност при птици. В ДОСВ са идентифицирани видовете птици за всяка от защитените зони, за които съществува заплаха от смъртност от сблъсък с електропроводи или токов удар. Това въздействие важи за видове хищни птици като белоопашат мишелов, орел змияр, ловен сокол, сокол орко, керкенец и вечерна ветрушка, както и за прелетни видове като щъркели, розов и къдроглав пеликан, предмет на опазване в зоните. Въздействието се ограничава в максимална степен от подмяната на стълбовете, тъй като заради размерите им и изолаторите на линиите с високо напрежение вероятността от токов удар (разстоянието между проводниците е голямо, което намалява риска птиците да докоснат два проводника едновременно и да предизвикат късо съединение) е значително по-ниска и поради обезопасяването им с поставянето на дивертори на определени ключови места. Високоволтовите далекопроводи ще бъдат по-добре маркирани с поставянето на дивертори (предвидена мярка), които ще предупреждават птиците и рискът от сблъсък намалява.

5.3. Реализирането на ИП не противоречи и не пречи на постигането на утвърдените „Специфични и подробни цели на опазване“ на 12-те зони, за които има утвърдени такива (BG0000231, BG0000399, BG0000608, BG0002025, BG0002128, BG0000137, BG0000196, BG0000609, BG0000610, BG0000213, BG0001493 и BG0000578) - за нито един растителен или животински вид и природно местообитание или местообитание на вид, предмет на опазване в тях, не е установено противоречие с някои от показателите, въз основа на които са формулирани. За максимално съответствие с тях, въпреки липсата на отрицателно въздействие в значителна степен, за допълнителното им редуциране са предложени смекчаващи мерки и при спазването им въздействието ще бъде сведено до минимум.

5.4. В ДОСВ е направен анализ на механизмите, по които настъпва кумулативен ефект (например по вода, въздух, натрупване на влияния във времето или в пространството), всички ППП/ИП са категоризирани според ефекта им върху околната среда, респективно върху предмета на опазване в защитените зони и на база пространствено позициониране е оценен кумулативният ефект върху няколко природни местообитания в четири защитени зони (върху 6210 в BG0000608 „Ломовете“ - 0,172 % от представеността му в зоната и 0,1% в BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“, върху 0,063% от площта на 6340 в BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“, върху 0,88 % от 6520 в BG0000399 „Българка“, 0,36 % от 6240 в BG0000240 „Студенец“ и 0,11% от 91НО в BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“). Отчитайки обстоятелството, че инвестиционното предложение не е за ново строителство, а за реконструкция на съществуващи и функциониращи към момента електропроводи и подстанции, при което в максимална степен ще се запази местоположението на съществуващите стълбове и сервитути, и че няма да има трайно отнемане на нови площи от защитените зони, не могат да възникнат кумулативни въздействия в резултат от увеличаване ефекта на оценяваното инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи такива, независимо от кого са осъществявани, различни от тези, които има и към момента – преди реализирането на ИП.

5.5. В съответствие с изискването на Наредбата за ОС в ДОСВ са разгледани няколко алтернативни варианта за реализиране на ИП по отношение на местоположение, технологии като е отчетена и нулевата алтернатива. При анализа са взети предвид социални и икономически критерии и екологични съображения и е направен извод, че предложената алтернатива, включваща реконструкция на ел. проводите от 220 kV на 400 kV в границите на съществуващите сервитути и на функционално свързаните с тях подстанции, ще се

осъществи без значително отрицателно въздействие върху защитените зони и предмета на опазване в тях.

6. По отношение на качеството на документацията и направения анализ и оценка на значимостта на положителните и отрицателните въздействия върху човека и възможен здравен риск от реализацията на ИП, Министерство на здравеопазването с писмо вх. № ОВОС-66/13.05.2025 г. на МОСВ, предлага конкретни условия и мерки, които са включени в настоящото решение и прави следните заключения:

Представеният доклад за ОВОС съдържа информация за потенциалните рискови фактори и оценка на очаквания вреден ефект от тяхното въздействие върху качеството на отделните компоненти на околната/работната среда и човешкото здраве.

6.1. В доклада за ОВОС са включени протоколи от измерване на стойностите на електрическото и магнитното поле около електропроводи с напрежение 220 kV и 400 kV в сервитутните им зони, по границите на сервитутните зони и до жилищни сгради, както и в места за постоянен или временен престой на хора.

Представени са резултати от измервания в пунктове, които съответстват на условията на „най-лош“ от гледна точка на експозицията на населението случай, а именно в районите на най-ниски конструкции и най-голям провес на проводите.

При избора на пунктовете на измерванията са отчетени техническите и ситуационните характеристики на електропроводите, както и наличието на жилищни сгради и места за постоянен или временен престой на хора.

Измерените стойности са сравнени с референтните съгласно Препоръка 1999/519/ЕО за ограничаване на експозицията на населението от въздействието на електромагнитни полета, като резултатите от измерванията съответстват на референтните.

6.2. В доклада за ОВОС е представено изследване на основните показатели за шума, проведено при нормални експлоатационни условия на източниците, в реални условия на работа.

Оценката на шумовото натоварване в жилищната територия е извършена на базата на измервания направени многократно в три точки в проекцията на сервитутната зона на отделните електропроводи, на ниво терен. При оценката е използвана нормата за околна среда от Наредба № 6 от 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението, измерванията са направени през трите часови периода на денонощието.

С цел детайлно изследване на нивото на шума от обследваният източник и прилежащата му жилищна територия, допълнително, паралелно на измерването на еквивалентното ниво на шума, е извършен честотен анализ на компонентните на звука от изследвания източник.

При визуалното проследяване на стойностите на екрана на шумомера е установено, че не се откроява дискретно-честотен компонент (тон) с честота 50 Hz, както и други хармоници.

В доклада за ОВОС се посочва, че изчислените стойности за L_{eq} за трите периода от денонощието (ден, вечер, нощ) не надвишават граничните стойности за жилищни територии. Стойностите за L_{eq} (нощ) в местата на измерване не надвишават граничните стойности за жилищни зони и територии.

6.3. Анализът на качеството на атмосферния въздух включва всички населени места ситуирани в близост до трасетата на високоволтовите линии. В доклада за ОВОС са предвидени и подробно разработени мерки за намаляване на локалното въздействие от очакваните газове и прахови емисии.

6.4. Докладът за ОВОС съдържа информация относно съществуващото питейно-битово водоснабдяване на населените места, разположени в близост до ИП – водни обекти и

водовземни съоръжения за питейно-битово водоснабдяване, СОЗ, данни за подаваното количество и качеството на водата за питейно-битови цели при потребителите, съобразно изискванията на Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

Съгласно представената информация, по време на строителството не се очаква въздействие върху подземните водни тела. Изграждането на фундамента на новите стълбове и демонтажа на съществуващите няма да засяга водоносен хоризонт, предвид, че всички изкопи са с максимална дълбочина до 4 m.

Проектната дълбочина на изкопите и изливане на фундаментите ще се реализира изцяло в зоната на аерация, на значително разстояние от нивото на залягане на водоносния хоризонт (подземно водно тяло), без потенциален риск от физическо изменение/нарушение във функциите и целостта на водоносния хоризонт, вкл. количеството и качеството на подземните води.

В доклада е направен извода, че промени в качеството и количеството на подземните води не се очаква да възникнат, т.к. те няма да бъдат засегнати в хода на строителството.

В доклада за ОВОС се посочва, че предвидените дейности на етапа строителство и експлоатация на ИП няма да доведат до несъответствие по отношение спазването на нормативните изисквания за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, приложимите разпоредби на Наредба № 3/16.10.2008 г. за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди и охранителните режими в границите на СОЗ.

6.5. Нарушаването на почвената покривка при осъществяването на ИП е свързано най-вече с извършването на земно-изкопни работи по полагане фундаментите на стълбовете, която дейност, предвид временния характер и отдалечеността от жилищни райони, не предполага отрицателно въздействие за здравето на населението. В тази връзка, в доклада за ОВОС са описани мерките за ограничаване негативното въздействие върху почвите.

6.6. По време на строително-монтажните дейности на електропровода ще се отделят значими количества отпадъци – почва, камъни, бетон, желязо, стомана и други метали, отработени масла и консумативи от строителните машини, смесени битови отпадъци. В така представения доклад за ОВОС са описани мерките за безопасното управление на отпадъците, съгласно ЗУО и подзаконовите нормативни актове.

Технологията на експлоатация на електропроводите не е свързана с регулярно отделяне на промишлени отпадъци. В доклада за ОВОС е предоставена информация относно трудово-организационни мерки при извършването на ремонтни дейности, вкл. в подстанциите. Всички подменени технически елементи и възли следва да се събират и извозват от ремонтните екипи.

6.7. Докладът за ОВОС съдържа раздел, анализиращ здравния риск за населението и работниците по време на реализацията и експлоатацията на ИП, като са идентифицирани потенциално засегнатото население и територии. Анализирани са здравното състояние на потенциално засегнатото население (анализ и интерпретация на демографските показатели и показателите за заболяемост). Представени са мерки за здравна защита и управление на риска.

7. При провеждане на процедурата по ОВОС са извършени консултации със заинтересувани лица. Осигурен е обществен достъп до доклада за ОВОС с всички приложения към него, включително и ДОСВ, като:

7.1. След положителна оценка на качеството на ДОСВ, същият е предоставен за обществен достъп на 03.06.2025 г. като е публикуван на интернет страницата на МОСВ за провеждане на консултации с обществеността, на основание чл. 25 от Наредбата за ОС, респ. чл. 16, ал. 2 от Наредбата за ОВОС. В едномесечния срок писмени мотивирани становища не са постъпили, вкл. и такива по смисъла на чл. 39, ал. 10 от Наредбата по ОС, които да налагат

извършване на допълнителни проучвания и анализи или събиране на допълнителна научна информация.

7.2. В Министерство на енергетиката и при възложителя е получено становище от физическо лице, с което се изразява категорично несъгласие с планираното увеличаване на капацитета на електропреносната мрежа от 220 kV на 400 kV, поради редица екологични, социални и технически рискове. Излагат се доводи, че ИП преминава през защитени територии, вкл. зони с висока природозащитна стойност и такива използвани за рекреация и туризъм; за риск от пожари; твърдения, че на техническо ниво няма гаранция за пълно балансиране на трите фази в реални експлоатационни условия. По изложените доводи е отговорено от възложителя на ИП.

7.3. Проведени са 54 срещи за обществено обсъждане на доклада за ОВОС и приложенията към него в определените като засегнати общини, райони и кметства в периода 15.08.2025 г. – 29.08.2025 г. С писмо вх. № ОВОС-66-2/04.09.2025 г. на МОСВ, са предоставени протоколите и присъствените списъци от проведените срещи за обществено обсъждане.

При провеждането на някои от срещите за обществено обсъждане са повдигнати въпроси относно сервитутите на трасетата на електропроводите, засягане на частни имоти и земеделски земи, обезщетяване, доставката на стълбовете, третирането на строителните отпадъци, начина за достъп до строителните площадки, засягане на населението от спирането на тока и др. На поставените въпроси по време на срещите за обществено обсъждане са дадени отговори от страна на представители на екипа от експерти, изготвили доклада за ОВОС и ДОСВ и от възложителя. В периода на обществен достъп на доклада за ОВОС, на самите срещи за обществено обсъждане и след това не са постъпвали други писмени мнения, становища, възражения или препоръки от обществеността.

7.4. От възложителя е изготвено становище по смисъла на чл. 17, ал. 5 от Наредбата за ОВОС по предложенията, препоръките, мненията и становищата в резултат на проведените обществени обсъждания, което е представено в МОСВ, както и на засегнатите общини, райони и кметства за осигуряване на обществен достъп. От засегнатите общини/райони/кметства е осигурен обществен достъп до писменото становище на възложителя по чл. 17, ал. 5 от Наредбата за ОВОС, за което е предоставена информация на компетентния орган по околна среда.

7.5. По време на обществените обсъждания на доклада за ОВОС, както и в хода на процедурата, не са депозиран мотивирани възражения по законосъобразност срещу осъществяване на ИП.

8. Със свое Решение I-3/2025 г. от 14.11.2025 г. Висшият експертен екологичен съвет (ВЕЕС) – основен състав предлага да бъде одобрено осъществяването на инвестиционно предложение за „Устойчиво адаптиране на националната електропреносна мрежа GREENABLER – трансформация на мрежа 220 kV към ниво на напрежение 400 kV“

и при следните условия:

I. Общи:

1. Предвидените дейности да бъдат съобразявани със забраните и ограниченията регламентирани в Наредба № 3 от 2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, в случай, че се засягат такива зони, както и буферни зони.

2. Да се спазват конкретно приложимите разпоредби на чл. 70 от Наредба № 1 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии.

II. За фазата на проектиране:

1. За всички засегнати от ИП защитени зони, вкл. и извън тях: С цел проследяване изпълнението на предвидените по-долу условия/мерки, при разработване на работен проект за обекта номерата на съществуващите стълбове за всяка от ВЛ („Вит“, „Волов“, „Кайлъка“, „Камчия“, „Константиново“, „Овчарица“, „Първенец“, „Стрелец“, „Тича“, „Хемус-Стара планина“, „Шипка“, „Янтра“) да съответстват на номерацията им по приложенията към настоящето решение списъци от файл KR_Stalbove_220kV.xlsx. – Приложение № 1.

2. При определяне точното местоположение на стъпките на стълбовете, в случай на невъзможност от избягване попадането им в санитарно-охранителни зони и в 1000 m буферни зони около водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване около водоизточниците без учредена СОЗ и тяхното засягане чрез поставяне на стъпка в границите им, да се използват подходящи конструкции на стълбовете и дълбочина на изкопа, с цел недопускане компрометиране на количеството и качеството на водите. Изкопните дейности да бъдат изпълнени по време на лятно-есенното маловодие, когато се счита, че подземните води в засегнатите участъци се разкриват на най-голяма дълбочина.

3. Да се изготви и съгласува План за управление на строителните отпадъци (ПУСО), в съответствие със ЗУО и Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали.

III. Преди и по време на строителството:

1. За всички засегнати от ИП защитени зони, вкл. и извън тях:

1.1. В обхвата на защитените зони строителни дейности за всеки електропровод да се извършват извън размножителния период на животинските видове, вкл. птиците (15 март – 15 юли) или да стартират преди началото на размножителния период (15 март) с цел минимизиране на безпокойството и смъртността при животинските видове, включително птици.

1.2. Преди започване на дейностите по осъществяване на ИП да се проведе инструктаж на работещите на обекта за предмета и целите на опазване на конкретните защитени зони и забраните и ограниченията, произтичащи от заповедите за обявяването им, както и за съотносимите мерки и условия, поставени в настоящето Решение по ОВОС.

1.3. За транспортиране на инертни и строителни материали и извозване на генерираните от обекта отпадъци и дълготрайни материални активи, да се използват само сервитутите на съществуващите трасета и съществуващите пътища. Движението на хора и техника да се осъществява само по определени маршрути, без движение извън пътищата, подходите към строителните петна и сервитутните зони с цел ограничаване на увреждането на природните местообитания и местообитанията на видове в зоните, на безпокойството на животните и тяхната случайна смъртност.

1.4. За да бъдат възстановени временно увредените природни местообитания и местообитания на видове, отнетият на мястото хумус да се запази и съхрани и да се използва за обратна засипка и възстановяване на дупките, формирани при изкопаване на краката на старите стълбове и при оформяне на фундаментите при монтажа на новите стълбове.

1.5. Дейностите, свързани с шум и вибрации, да се извършват само през светлата част на денонощието с цел минимизиране на въздействията върху опазваните животински видове.

1.6. При изпълнението на ИП да не се допуска преминаване на тежкотоварна техника през повърхностните водни обекти с цел елиминиране на въздействия върху крайречни природните местообитания и местообитания на видове.

2. За опазване на защитени видове животни, вкл. и в конкретни ЗЗ:

2.1. С цел предпазване на птиците от сблъсък с въздушните линии на електропроводите по дължината на едното мълниезащитно въже през разстояние от 30 метра, да се инсталират въртящи се пластини (FireFly Bird Diverter), сфери или спирали (дивертори), изработени от фосфоресциращ материал, в следните места от електропроводите, обект на ИП:

2.1.1. ВЛ „Камчия“ - 33 BG0002023 „Язовир Овчарица“ - между стълбове № 4-270 и 4-288 (между показалец Ov1 и Ov2) и между стълбове № 4-527 и 4-637 (между показалец Ts1 и Ts2);

2.1.2. ВЛ „Хемус-Стара планина“ - в 33 BG0002023 „Язовир Овчарица“ – между стълбове № 10-497 и 10-496 (между показалец Ov1 и Ov2);

2.1.3. ВЛ „Овчарица“ – извън защитени зони - между стълбове № 6-16 и 6-73 (между показалец Ko1 и Ko2);

2.1.4. ВЛ „Константиново“ – между стълбове № 5-90 и 5-119 (между показалец Rk1 и Rk2) – част от тях в 33 BG0002022 „Розов Кладенец“;

2.1.5. ВЛ „Шипка“ – в 33 BG0002086 „Оризича Цалапица“ - между стълбове № 11-68 и 11-89 (между показалец Ot1 и Ot2) и между стълбове 11-16 и 11-289 (между показалец Kp1, Kp2 и Kp3) – част от тях попадат в 33 BG0000261 „Язовир Копринка“;

2.1.6. ВЛ „Първенец“ - в 33 BG0002057 „Бесапарски ридове“ – между стълбове № 7-3 и 7-23 (между показалец Br1 и Br2);

2.1.7. ВЛ „Стрелец“ в 33 BG0002025 „Ломовете“ – между стълбове № 8-22 и 8-45 (между показалец Lo1 и Lo2);

2.1.8. ВЛ „Вит“ - в 33 BG0000240 „Студенец“ – между стълбове № 1-275 и 1-286 (между показалец St1 и St2);

2.1.9. ВЛ „Волов“ - в 33 BG0002038 „Провадийско-Роякско плато“ – между стълбове № 2-96 и 2-119 (между показалец Pr1 и Pr2).

2.2. Да се осигури участие на експерт-орнитолог при монтажа на устройствата за предпазване на птиците от сблъсък с електропроводи в 33 BG0002023 „Язовир Овчарица“, BG0002022 „Розов Кладенец“, BG0002086 „Оризича Цалапица“, BG0002057 „Бесапарски ридове“, BG0002025 „Ломовете“, BG0000240 „Студенец“, BG0002038 „Провадийско-Роякско плато“ и BG0000261 „Язовир Копринка“.

2.3. Да се осигури експерт-орнитолог при предвиденото от възложителя преместване върху новите стълбове на поставените през 2014 г. 28 бр. изкуствени гнездилици за ловен сокол в 33 BG0002057 „Бесапарски ридове“, BG0002086 „Оризича Цалапица“, BG000191 „Река Тунджа 1“, BG0000612 „Река Блягорница“, BG0000206 „Съдиево“, BG0000401 „Свети Илийски възвишения“ и BG0000196 „Река Мочурица“, както и на ел. стълбове извън техните граници (към настоящия момент гнездилките са, както следва: ВЛ „Камчия“ - 8 броя гнездилици на стълбове с № 4-55, 4-84, 4-38, 4-556, 4-706, 4-704, 4-509 и 4-209; ВЛ „Първенец“ – 3 броя гнездилици, на стълбове с № 7-20, 7-27 и 7-34; ВЛ „Хемус-Стара планина“ – 7 броя гнездилици, на стълбове с № 10-486, 10-451, 10-445, 10-436, 10-402, 10-351 и 10-362 и ВЛ „Шипка“ – 10 броя гнездилици, на стълбове с № 11-74, 11-145, 11-159, 11-211, 11-249, 11-255, 11-281, 11-302, 11-313 и 11-328).

2.4. Преместването на гнездилките и свалянето на стълбовете с гнездилици да се извърши извън размножителния период (1 февруари - 1 август), за да няма безпокойство за птиците, по време на гнездене и отглеждане на малките.

2.5. За максимално редуциране на въздействията върху горски видове прилепи и някои групи безгръбначни животни и за съхраняване в максимална степен на подходящи субстрати за хранене и развитие на ларвите на бръмбари ксилофаги, отстранените стари, гниещи и хралупати дървета, техни пънове и паднали стволове да се оставят на място в границите на 33 BG0000231 „Беленска гора“, BG0000254 „Бесапарски възвишения“, BG0000501 „Голяма Камчия“, BG0000432 „Голяма река“, BG0000214 „Дряновски манастир“, BG0000393 „Екокоридор Камчия - Емине“, BG0000138 „Каменица“, BG0001014 „Карлуково“, BG0000608 „Ломовете“, BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“, BG0000441 „Река Блатница“, BG0000612 „Река Блягорница“, BG0000424 „Река Въча – Тракия“, BG0000137 „Река Долна Луда Камчия“, BG0000426 „Река Луда Яна“, BG0000578 „Река Марица“, BG0000196 „Река Мочурица“, BG0000427 „Река Овчарица“, BG0000444 „Река Пясъчник“, BG0000609 „Река Росица“, BG0000440 „Река Соколица“, BG0000429 „Река Стряма“, BG0000425 „Река Съзлийка“, BG0000192 „Река Тунджа 1“, BG0000195 „Река Тунджа 2“, BG0000610 „Река Янтра“, BG0000401 „Свети Илийски възвишения“, BG0000279 „Стара

река“, BG0000206 „Съдиево“, BG0000211 „Твърдишка планина“, BG0000213 „Търновски височини“, BG0001493 „Централен Балкан – буфер“, BG0000261 „Язовир Копринка“, BG0000399 „Българка“ и BG0000240 „Студенец.

3. Да се създаде организация по време на строителството, в т.ч. и контрол за изпълнението, която да включва:

3.1. поддържане на строителната и транспортната техника в добро техническо състояние, без да се допускат течове на масла и горива;

3.2. покриване на транспортните средства при транспорт на изкопна земна маса, строителни материали, строителни отпадъци и др.;

3.3. недопускане претоварване на транспортните средства със земни маси и баластра.

3.4. недопускане миенето на транспортна и строителна техника в повърхностни водни обекти.

4. Строителните дейности, засягащи повърхностни водни обекти да се извършват след получаване на съответните разрешителни за ползване на водни обекти, съгласно чл. 46, ал. 1 от ЗВ.

5. Да се осигурят химически тоалетни за персонала, когато се изпълняват строителни дейности, обслужването на които да става от лицензиран оператор.

6. Да се осигури и осъществява наблюдение от археолози по време на строителните дейности поради предполагаемо наличие на недвижими археологически културни ценности в района на ИП и в съответствие с изискванията на чл. 161, ал. 1 и ал. 2 от Закона за културното наследство.

7. Да се изготвят график и мерки за преминаването на транспортната строителна техника през населените места, които да ограничат атмосферното замърсяване и дискомфорта на населението от шума. Графикът да се съгласува с кметовете на засегнатите населени места.

8. Да не се допуска складиране на отпадъци и строителни материали в сервитутната зона на енергийните обекти.

IV. По време на експлоатация:

1. След изграждането и преди пускане на обекта в експлоатация да се извършат измервания на електрическите и магнитните полета, и измервания на шума, в зоните, в които е вероятно пребиваването на хора. Резултатите от извършените измервания да бъдат представени на съответните Регионални здравни инспекции (РЗИ) - т.е. РЗИ Бургас, РЗИ Варна, РЗИ Велико Търново, РЗИ Габрово, РЗИ Ловеч, РЗИ Пазарджик, РЗИ Плевен, РЗИ Пловдив, РЗИ Русе, РЗИ Сливен, РЗИ Стара Загора, РЗИ Търговище, РЗИ Хасково, РЗИ Шумен, РЗИ Ямбол.

2. За всички засегнати от ИП защитени зони, вкл. и извън тях: При провеждане на ремонти по електропроводите, както и при поддръжката на сервитутите им, да се спазват стриктно трасетата за достъп до всеки участък с цел опазване на природните местообитания, местообитанията на видове и популациите им в прилежащите на сервитутната зона територии.

V. Мерки по чл. 96, ал. 1, т. 8 от Закона за опазване на околната среда

№	Мерки	Период/фаза на изпълнение	Резултати от изпълнението
<i>Води</i>			
1.	При осъществяване на дейности в близост до реки да не се нарушава естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици.	Строителство	Ограничаване въздействието върху хидроморфологичното състояние на реките.

№	Мерки	Период/фаза на изпълнение	Резултати от изпълнението
2.	<p>Стриктно спазване на забраните и ограниченията, регламентирани в ЗВ, включително, но без да се ограничават до:</p> <p>2.1. при извършване на дейности по реконструкция на електропроводите, които преминават надземно над деретата и коритата на реките, е необходимо 30-дневно предварително писмено уведомяване на Басейновата дирекция, на основание чл. 58, ал. 1, т. 3 от ЗВ, съдържащо справка по чл. 58, ал. 2 от ЗВ;</p> <p>2.2. изграждането на конструкции, инженерно-строителни съоръжения, постройки и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземните води, да се извършва при условията и по реда на Закона за устройство на територията, при спазване на изискванията за опазване на подземните води по глава осма, съгласно изискванията на чл. 46, ал. 2 от ЗВ;</p> <p>2.3. да не се допускат дейности, които могат да доведат до пряко или непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води, вкл. използването на материали, съдържащи приоритетни вещества;</p> <p>2.4. за защита от вредното въздействие на водите да не се допускат дейности, с които се нарушава естественото състояние и проводимостта на речните легла, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици и използването им като депа за земни и скални маси;</p> <p>2.5. да не се допуска застрояване в заливаемите тераси на реките и сервитута на хидротехническите съоръжения;</p> <p>2.6. при извършване на дейности, граничещи с води и водни обекти - публична държавна собственост е необходимо да се определят граници, в съответствие с чл. 155, ал. 1, т. 1 от ЗВ.</p> <p>2.7. при дейности, попадащи в определени райони със значителен потенциален риск от наводнение в обхвата на заливане да се предприемат мерки за защита от вредното въздействие на водите. При планиране на мерки може да се ползва Национален каталог от мерки за управление на риска от наводнения, наличен на интернет страниците на БД „Черноморски район“, БД „Дунавски район“, БД „Източнобеломорски район“ и МОСВ;</p>	Строителство/ Експлоатация	Опазване на водите.

№	Мерки	Период/фаза на изпълнение	Резултати от изпълнението
	2.8. при аварийни случаи, създаващи предпоставки за замърсяване на водите, да се вземат необходимите мерки за ограничаване или ликвидиране на последиците от замърсяването, съгласно предварително изготвен аварийен план и незабавно да се уведоми съответната Басейнова дирекция, на основание чл. 131 от ЗВ.		
3.	При преминаване на трасето над корекцията на река Съзлийка, експлоатирано от „Напоителни системи“ ЕАД, клон Горна Тунджа - Стара Загора, фундаментите на стълбовете да не попадат в сервитута и коритото на река Сазлийка. При отстраняване на дървесна растителност, същата да не се изхвърля в сервитута и коритото на река Сазлийка.	Проектиране/ Строителство	Опазване на река Съзлийка. Да не се нарушава нейната проводимост.
4.	Местоположението на новите стълбове да се съгласува със съответните ВиК оператори предвид наличие на водоизточници, ВиК съоръжения и СОЗ.	Проектиране	Опазване на водите.
Земни недра			
5.	Да се извършват огледи на мястото на обекта за следи от проява на геоложки опасности - наличието на паднали скални блокове от масиви, обрушване.	Строителство	Предотвратяване на геоложки опасности.
Земни и почви			
6.	Възстановяване на всички временно нарушени терени чрез разрохване/разораване на утъпкани и уплътнени почви при реализирането на ИП.	Строителство	Намаляване на въздействията върху почвите и подпомагане на възстановяването им.
7.	Отнемане и запазване на хумусния слой при изграждане на фундаментите и използването му за обратна засипка и възстановяване на дупките, формирани при изкопаване на краката на старите стълбове и при оформяне на фундаментите при монтажа на новите стълбове.	Строителство	Намаляване на въздействията върху почвите и подпомагане на възстановяването им.
8.	Да не се допуска внасянето на почвени материали от други обекти, както и изнасянето на почви от защитените зони.	Строителство	Опазване на почвите от замърсяване.
Биологично разнообразие			
9.	Да се извършват ежедневни проверки в изкопите и в района на строителство за индивиди от бавно подвижни земноводни, влечуги и бозайници (хомяци, порове, лалугер, сухоземни костенурки, смоци, бумки, тритони и др.) и при установяване на такива те да бъдат пускани в съседни подходящи като местообитания места.	Строителство	Опазване на фауната.

№	Мерки	Период/фаза на изпълнение	Резултати от изпълнението
	<p>Мярката се отнася както за 33 ВГ0000231 „Беленска гора“, ВГ0000254 „Бесапарски възвишения“, ВГ0000501 „Голяма Камчия“, ВГ0000432 „Голяма река“, ВГ0000214 „Дряновски манастир“, ВГ0000393 „Екокоридор Камчия – Емине“, ВГ0000138 „Каменица“, ВГ0001014 „Карлуково“, ВГ0000608 „Ломовете“, ВГ0000104 „Провадийско-Роякско плато“, ВГ0000441 „Река Блатница“, ВГ0000612 „Река Блягорница“, ВГ0000424 „Река Въча – Тракия“, ВГ0000137 „Река Долна Луда Камчия“, ВГ0000426 „Река Луда Яна“, ВГ0000578 „Река Марица“, ВГ0000196 „Река Мочурица“, ВГ0000427 „Река Овчарица“, ВГ0000444 „Река Пясъчник“, ВГ0000609 „Река Росица“, ВГ0000440 „Река Соколица“, ВГ0000429 „Река Стряма“, ВГ0000425 „Река Съзлийка“, ВГ0000192 „Река Тунджа 1“, ВГ0000195 „Река Тунджа 2“, ВГ0000610 „Река Янтра“, ВГ0000401 „Свети Илийски възвишения“, ВГ0000279 „Стара река“, ВГ0000206 „Съдиево“, ВГ0000211 „Твърдишка планина“, ВГ0000213 „Търновски височини“, ВГ0001493 „Централен Балкан – буфер“, ВГ0000261 „Язовир Копринка“, ВГ0000399 „Българка“ и ВГ0000240 „Студенец“, така и извън тях.</p>		
10.	<p>В границите на ЗТ, където е технологично възможно, всички площадки за подмяна на стълбове да са с максимални размери 7x7 м.</p>	<p>Проектиране</p>	<p>Намаляване площта, върху която се очакват въздействия в границите на защитените територии.</p>
11.	<p>Почистването на просеките под електропреносните мрежи в ЗМ „Кайлъка“ да не се извършва с тежки машини, а да бъде в съответствие със забраните, въведени за цялата територия на ЗТ с Плана за управление от 2011 г.</p>	<p>Строителство и поддръжка на сервитутите.</p>	<p>Намаляване на въздействието върху ЗТ и недопускане нарушаване на режимите ѝ.</p>
12.	<p>При реализирането ИП в границите на ЗМ „Находище на блатно кокиче – с. Осмар“ да не се допуска разораване, отводняване на терена и всички други дейности, които биха довели до унищожаване на блатното кокиче.</p> <p>12.1. Дейностите по време на строителството в защитената местност да се извършват след 20 юни. В ЗМ да се влиза само по съществуващите пътища и в границите на сервитута.</p>	<p>Строителство и поддръжка на сервитутите.</p>	<p>Намаляване на въздействието върху ЗТ и недопускане нарушаване на режимите ѝ.</p>

№	Мерки	Период/фаза на изпълнение	Резултати от изпълнението
	<p>12.2. При наличие на изровени луковици от вида блатно кокиче, следва същите да бъдат въведени отново в почвата на подходяща дълбочина.</p> <p>12.3. След приключване на дейностите по строителството, свързани с промяна на двата стълба в защитената местност, своевременно писмено да бъде уведомена РИОСВ – Шумен.</p>		
<p>Мерки за здравна защита и управление на риска. Вредни физични фактори</p>			
13.	В районите, в които са идентифицирани обекти, подлежащи на здравна защита, в границите на сервитутите на електропроводите, стълбовете, които ще се използват за реализиране на ИП, да бъдат с максимално възможната височина от 42 метра до фазов проводник (тип стълб ST1+20 или ST2+20).	Проектиране	Намаляване на минимум въздействието върху хората.
14.	При работа с коли, камиони или механизация под електропроводи и в разпределителни уредби за напрежение 400 kV, металните им части да се заземяват.	Експлоатация	Превенция от аварийни ситуации и управление на риска за човешкото здраве и безопасност.
15.	Да не се допуска паркирането на моторни превозни средства под електропроводите (по-близо от 20 m от крайната фаза) с номинално напрежение 400 kV.	Строителство и аварийни ситуации.	Превенция от аварийни ситуации и управление на риска за човешкото здраве, безопасност и спокойствие.
16.	Извършване на периодични измервания на стойностите на електрическото и магнитното поле в ОРУ/ЗРУ.	Ежегодно/ експлоатация	Рисковите фактори за работниците ще бъдат избегнати.
17.	Прилагане на индивидуални дозиметри за операторите в ОРУ, извършващи обход и работещи в близост до излъчващи съоръжения.	Периодично/ Експлоатация	Рисковите фактори за работниците ще бъдат избегнати.
<p>Отпадъци</p>			
18.	В случай, че бъде установено негодно за употреба оборудване (трансформатори и кондензатори), съдържащо полихлорирани бифенили, същото следва да бъде разглеждано и управлявано, като опасен отпадък, съгласно изискванията на Наредба № 3 от 05.08.2014 г. за изискванията за реда и начина за инвентаризация на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили, маркирането и почистването му, както и за третирането и транспортирането на	Строителство	Екологосъобразно управление на отпадъците. Опазване на почвите и водите.

№	Мерки	Период/фаза на изпълнение	Резултати от изпълнението
	отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили и Ръководство за Инвентаризация, маркиране и управление на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили.		
19.	При предаване на опасни отпадъци да се изготвят: „Писмени инструкции за действия при авария“ по Приложение № 4 към чл. 32, т. 2, буква „ж“ от Наредба № Н-4 от 2 юни 2023 г. и идентификационен документ по чл. 29, ал. 5 ЗУО.	Строителство/ Експлоатация	Превенция на аварийни ситуации.
20.	Да се разработят инструкции за управление на отпадъците, генерирани на обекта. Запознаване на персонала работещ на обекта.	Строителство	Екологосъобразно управление на отпадъците. Недопускане на нерегламентирано изхвърляне/третиране.
21.	След приключване на всички СМР и обратната засипка около тях, съхраняваният хумус да се връща и разстила в рамките на площадката на стълба.	Строителство	Опазване на почвите. Възстановяване на естествената повърхностна почвена структура на околният терен.
22.	Извършване на регулярно прочистване на сервитутната зона от храстова и висока тревна растителност, в т.ч. и изсичане/подкастриране на единични дървета, при необходимост. Да не се допуска съхранението на изсъхнала растителна маса в сервитутната зона.	Експлоатация	Предотвратяване на риска от възникване на авария, вкл. в предприятията/ съоръженията, класифицирани с нисък или висок рисков потенциал по реда на глава седма, раздел I от ЗООС, разположени в непосредствена близост до разглежданите в ИП обекти.
23.	Работният проект да включва отделна част Пожарна безопасност, съгласно Наредба № 4 от 21.05.2001 г. и Наредба № Из-1971 от 2009 г., съобразена с намиращите се в обсега на ИП предприятията/съоръженията, класифицирани с нисък или висок рисков потенциал.	Проектиране	Предотвратяване на риска от възникване на авария, вкл. в предприятията/ съоръженията, класифицирани с нисък или висок рисков потенциал

№	Мерки	Период/фаза на изпълнение	Резултати от изпълнението
			по реда на глава седма, раздел I от ЗООС, разположени в непосредствена близост до разглежданите в ИП обекти.
Опасни химични вещества и риска от големи аварии и/или бедствия			
24.	В случай на дейности по доставка на химични вещества и смеси, същите да бъдат придружени с актуални информационни листа за безопасност (ИЛБ) на български език, отговарящи на изискванията на Регламент (ЕС) 2020/878 на Комисията за изменение на приложение II към Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали.	Експлоатация	Екологосъобразно управление на опасните вещества и смеси. Превенция на аварийни ситуации.
25.	При употреба на опасни химични вещества и смеси, да се спазват условията, посочени в ИЛБ.	Проектиране/ Строителство/ Експлоатация	Екологосъобразно управление на опасните вещества и смеси. Превенция на аварийни ситуации.
26.	Обслужването (поддръжка и ремонт, напр. смяна на масла, зареждане с гориво-смазочни материали) на машини и оборудване, на транспортна, монтажна и товарителна/строителна техника да се извършва на специализирани и обезопасени за целта места и ремонтни бази.	Строителство/ Експлоатация	Недопускане разливи на горива и смазочни материали от строителната и транспортна техника.
27.	Да се уведомяват своевременно компетентните органи при възникване на разливи на горивосмазочни материали или други опасни химични вещества/смеси, като същите се почистват незабавно и не по-късно от 24 ч. след откриването им. Замърсените земни маси и абсорбенти от почистване на разлива да се предават по договорите за управление на отпадъци.	Строителство/ Експлоатация	Предотвратяване замърсяването на почви и подземни води.

Настоящото решение се отнася само за инвестиционното предложение, което е било предмет на извършената ОВОС по реда на Закона за опазване на околната среда.

При промяна на възложителя, на параметрите на инвестиционното предложение или на някое от обстоятелствата, при които се издава настоящото решение по ОВОС възложителят/новият възложител трябва да уведоми своевременно министъра на околната среда и водите съгласно чл. 99, ал. 11 от Закона за опазване на околната среда.

При констатиране неизпълнение на условията и мерките в решението по ОВОС виновните лица носят отговорност по чл. 166, т. 2 от Закона за опазване на околната среда.

На основание чл. 22, ал. 3 от Наредбата за ОВОС възлагам на директорите на РИОСВ – Бургас, РИОСВ – Варна, РИОСВ – Велико Търново, РИОСВ – Пазарджик, РИОСВ – Плевен, РИОСВ – Пловдив, РИОСВ – Русе, РИОСВ – Стара Загора, РИОСВ – Хасково, РИОСВ – Шумен, Басейнова дирекция „Дунавски район“, Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ и Басейнова дирекция „Черноморски район“ контрола по изпълнение на поставените условия и мерки в настоящото решение.

Заинтересуваните лица могат да обжалват решението в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Дата: 03.12.2025г.

МИНИСТЪР
МАНОЛ ГЕНОВ

